זוהי רשימה חלקית של חברי־הכנסת: העובדים מחוץ לבית

לא מעט חברי־כנסת היו מתוחים ביום השני אחרי־הצהריים, ולא רק בגלל העובדה שהכנסת ה־11 עומדת לפני סיומה.

על סדר־היום עמדה הצעת־חוק הנקראת בלשון הכנסת חוק חסינות חברי־הכנסת, זכויותיהם וחו־בותיהם (תיקון מיספר 5), התשמ"ח–1988. או בל־שון פשוטה יותר: תיקון לחוק האוסר על חברי־כנסת עיסוק נוסף בשכר. התיקון התקבל ברוב קו־לות.

חוק חסינות חברי־הכנסת המקורי, הקיים כבר שנים רבות, אינו מתיר לחברי־הכנסת לקבל מש־כורת מכל מקור אחר בכל צורה שהיא. התיקון החדש מחסל את האפשרות שחברי־כנסת יקבלו שכר על שרותי־ייעוץ למיניהם. (בין הייעוצים הרווחים בקרב חברי־הכנסת: ייעוץ מישפטי, ייעוץ כלכלי וייצוג גופים או אנשים פרטיים לפני מוסדות ורשויות שונים).

התיקון החדש לחוק אינו נוגע לחברי־כנסת שהם בעלי־עסקים ואשר מקבלים רווחים מעיס־קיהם. אלה יוכלו, למרות התיקון, להמשיך ולקבל רווחים.

לעומתם יצטרכו אלה מחברי־הכנסת שהם גם ראשי־ערויות לבחור בין שני העיסוקים.

עד כה היה נהוג כי שרים וסגני־שרים אינם רשאים לקבל משכורת, שכר או רווחים מכל עיסוק שהוא, כולל רווחים מעסקים מישפחתיים או פר־טיים. כך נאלצו שרים למסור את ניהול עיסקיהם, אם היו להם כאלה, לאחרים.

האמת היא שרובם המכריע של חברי־הכנסת אינם נהנים מהכנסה נוספת, כתוצאה מייעוצים כלכליים או מישפטיים. חלק מחברי־הכנסת משמשים בתפקידים ציבוריים שונים המקנים להם שרותים והטבות כמו רכב, לישכה, שרותי מזכירות, טלפונים, הוצאות שונות, נסיעות בתוך הארץ ומחוצה לה. הדבר עוזר להם ברכישת כוח פוליטי אישי.

המישאל כלל 43 חברי־כנסת. בממשלה מכהנים 25 שרים, 24 מתוכם הם גם חברי־כנסת ואלה, מכוח התקנות, אינם רשאים לעסוק בעיסוקים נו־ספים. בנוסף להם יש חמישה סגני־שרים, שתק־נות אלה חלות גם עליהם. חלק מחברי־הכנסת הנמצאים ברשימה זו לא יכהנו בכנסת הבאה, אך היו בין המצביעים על הצעת־החוק. הרשימה מו־באת לפי סדר האלף־בית.

חלק מן העיסוקים הנוספים של חברי־הכנסת המופיעים ברשימה לא עומדים בסתירה לתיקון החדש בחוק.

המידע הגיע באופן אישי מחברי־הכנסת בעצ־מם.

החוק יכנס לתוקפו בספטמבר 1989.

ענת סרגוסטי ■

ח"כי הכנסת

רפי אדרי (מערך): בעד החוק.

אדרי משמש זה חמש שנים כיו"ר מועצת־המנהלים של חברת שיכון ופי־תוח. הוא מקבל מן החברה רכב והו־צאות (לדבריו: „600 שקלים היו הוצ־אותי בכל השנה האחרונה"), נסיעות לחו"ל במידת הצורך, אך אינו מקבל משכורת או שכר מן החברה. הוא חי, לדבריו, רק ממשכורתו כחבר־כנסת.

אהוד אולמרט (ליכוד): נגד ה־חוק.

„אני לא מתאריין בנושא זה."

● עורך־הדין אולמרט, אתה מוכן לומר מה העיסוק הנוסף שלך?

„לא."

מיכאל („מיקי") איתן (ליכוד): בעד החוק.

איתן משמש כיו"ר מזכירות היישוב כוכב־יאיר ללא תשלום. „בעבר קיבל־תי הוצאות עבור עבודתי בכוכב־יאיר, אך זה חודשים אחדים אינני מקבל כמ־עט הוצאות."

איתן הוא מישפטן בהשכלתו, אך מעולם לא עשה רישיון לעריכת־דין, וכך גם לא עבד במיקצוע זה. „מעולם לא נתתי ייעוצים בשכר מכל סוג שהוא, והייתי אחד מראשי התומכים בחוק החדש ונלחמתי למענו גם בתוך סיעת הליכוד."

רפאל („רפול") איתן (התחיה־צומת): בעד החוק.

איתן הוא בעל משק חקלאי. „אני לא יודע מה אעשה אחרי קבלת החוק, וה־שאלה היא מה טוב למדינה, לא מה טוב בשבילי. בכל אופן לא אפגע בחוק."

שולמית אלוני (רץ): בעד החוק.

אלוני, מישפטנית בהשכלתה ועור־כת־דין, נותנת, לדבריה, „ייעוץ מיש־פטי חינם במשך 30 שנה. „וכל כסף שמתקבל בעיקבות הייעוץ, אם מתקבל כזה, הוא תרומה לתנועה." אין לה רוו־חים אישיים מעיסוק זה.

עדי אמוראי (מערך): נגד החוק.

אמוראי לא היה מוכן להסביר את עמדתו ואמר: „בכנסת הבאה לא אכהן כחבר־כנסת, לכן אני לא מתערב, זה אינו נוגע לי, ואני לא חייב בהסברים מרוע הצבעתי נגד החוק."

נאוה ארד (מערך): בעד החוק.

ארד משמשת כיו"ר מועצת־המנ־הלים של מישענן. „שזה גוף ציבורי וא־לה עיסוקים ציבוריים." בתפקידה זה מקבלת ארד מישרד ושרותי־מישרד. היא גם משמשת כיו"ר השדולה בכנסת למען הגימלאים.

ארד, כמו חברי־כנסת רבים אחרים, טוענת שראוי היה שלח"כ יהיו שרותים שייאפשרו לו עבודה שוטפת. היא מס־בירה שחברי־כנסת שהם ראשי ועדות מקבלים מישרד, מזכירות, טלפונים ישירים, יועצים מישפטיים ותקציב לס־יורים. הטבות המפלות אותם לטובה מחברי־הכנסת האחרים.

בן־אליעזר
„אין ע'סוקים"

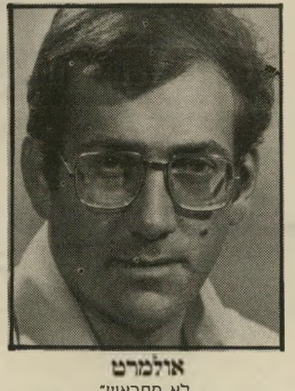

אולמרט
„לא מחראיין"

יורם אריאל (ליכוד):

„אין לי עיסוק כחבר־כנסת," ולש־אלה אם הוא מצביע בעד או נגד החוק, ענה: „אינני רוצה להשיב מפני שממילא לא אהיה בכנסת הבאה, ולכן אני חושב שזה לא יהיה נאה שאחווה דיעה בנושא זה."

צ'רלי ביטון (חד"ש): בעד החוק.

ביטון חי ממשכורת של חבר־כנסת ואין לו עיסוק מכניס נוסף.

בנימין („פואד") בן־אליעזר (מערך): נגד החוק.

„אין לי שום עיסוקים נוספים. אני לא חושב שאפשר לעשות שתי עבודות ביחד. אני מצביע נגד החוק, מכיוון שיש קונוטציה שלילית לגבי רמת המשכורת של חברי־כנסת. הח"כים במ־צב כלכלי גרוע. אילו הייתי בטוח שח"כים לא ינצלו את סמכותם ומע־מדם לעשות הון, לא הייתי מתנגד להכנסה נוספת מעיסוק מיקצועי."

אליהו בן־אלישר (ליכוד): בעד החוק.

„אבל החוק אינו מספק אותי. יחד עם זאת תנאי העבודה שהכנסת נותנת לחבריה הם מתחת לכל ביקורת ואני לא מדבר על המשכורת, אלא על שרו־תים של חדר, טלפון ומזכירה." לבן־אלישר אין עיסוק מכניס נוסף.

דוב בן־מאיר (מערך): בעד החוק.

„הייתי בין יוזמי ההצעה לאסור

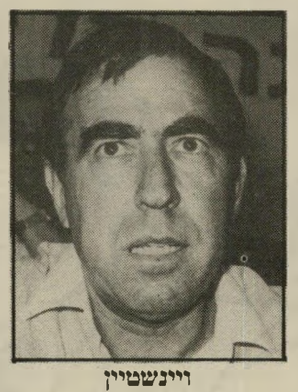

ויינשטיין
„נגד החוק"

כליל עיסוקים נוספים לחברי־כיסת."

בן־מאיר משמש כחבר־מועצת עיר־יית תל־אביב, ומקבל עבור עבודתו זו 12 שקלים לחודש. הוא גם מקבל שכר־סופרים מספרים שכתב.

גידעון גדות (ליכוד): נגד החוק.

גדות משמש כיו"ר דירקטוריון מיפ־על־הפיס. „אבל זו שליחות תנועתית, זה לא עיסוק נוסף. נפח הפעילות של מיפעל־הפיס גדול יותר משלושה מי־ניסטריונים, אז למה לא שואלים אותה השאלה לגבי שר? אני עובד בהתנד־בות, מקבל מכונית ומחזיר למיפעל־הפיס הוצאות שאני מוציא על נסיעות פרטיות.

„אני גם מקבל מישרד שם. אבל התרומה שלי למדינת־ישראל בשבע השנים האחרונות היא שהעליתי את מיפעל־הפיס מנפח מכירות של 38 מיליון דולר לפני שבע שנים, לרבע מיליארד דולר השנה. אז מגיע שיתנו לי שולחן, כיסא, טלפון ומזכירה. החוק לא ימנע ממני להמשיך לשמש בתפ־קיד, כי הוא לא מתייחס ישירות אלי.

„אבל אני נגד החוק, משום שאינו טוב. הוא ימנע מאנשים בעלי היש־גיות אישית להיכנס לכנסת, ויאפשר לח"כים לדאוג להקמת עמותות עם כספים ייחודיים, ולאותן עמותות יהיה מותר להעמיד לרשות הח"כים את כל האמצעים."

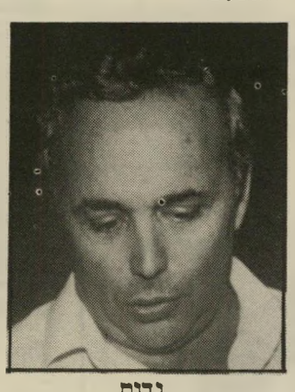

גדות
„שליחות תנועתית"

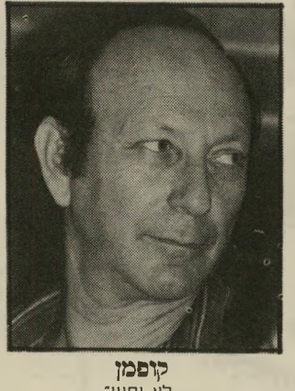

קופמן
„לא ופנע"

גדות גם משמש יו"ר עמותת המיכ־ללה ע"ש אריה בן־אליעזר שהיא „העמותה היחידה שהוכרה על־ידי מז־כירות תנועת־החרות והיחידה שהדי־רקטורים שלה נבחרו על־ידי המזכי־רות. אין לי שום טובות־הנאה מעמותה זו."

פינחס גולדשטיין (ליכוד): בעד החוק.

לגולדשטיין אין, לדבריו, שום עי־סוק מכניס נוסף. הוא משמש דירקטור בחברת הבנייה מרכ"ז באיש־ציבור, „לא קיבלתי עד היום מאומה חוץ מחדר בבניין מרכז הקבלנים. הייתי בעבר מז־כיר איגוז הקבלנים וניהלתי חברת־ביטוח שלהם, כשהלכתי לכנסת הם הציעו לי מישרד שם. יש לי חדר וטל־פון.

„החוק טוב אם הוא יעצור ח"כים מסויימים שהפכו את הכנסת לקרדום לחפור בו. אבל צריך לתת לח"כים לח־יות בכבוד."

מרים גלזר־תעסה (ליכוד): בעד החוק.

לגלזר־תעסה אין עיסוק נוסף, והיא תמכה בחוק. „החוק, אמנם, אינו מכסה את הנושא. החוק הוא צעד אחד קדימה, ולדעתי צריך ללכת עד הסוף כמו עם שרים וסגני־שרים. והעובדה היא שאף אחד עדיין לא ויתר על מינוי שר או סגנות שר בגלל הגבלה כזאת."

חייקה גרוסמן (מפ"ם): בעד ה־חוק.

לגרוסמן, חברת קיבוץ, אין עיסוק נוסף ויותר מכך: „אני מוסרת את המש־כורת שאני מקבלת כחברת־כנסת ישי־רות לתנועת הקיבוץ־הארצי ומקבלת מהתנועה רק את ההוצאות הדרושות לי, כולל הסעה."

פסח גרופר (ליכוד): נגד החוק.

„כרגע אין לי משק חקלאי, מסרתי אותו לבני. יש לי עיסוקים מכניסים נוספים, אך אני לא מעוניין לדבר עלי־הם. בכל מיקרה אנהג לפי החוק. אני חושב שהחוק מיותר ושלא היה צריך לחוקק אותו."

שרה דורון (ליכוד): נגד החוק.

דורון משמשת כיו"ר הנהלת קופת־חולים מכבי. אך לא מקבלת תמורה. „אני לא בעד החוק כי הוא מנוסח בצור־רה גרועה, והוא מאפשר לפונקציונרים של מיפלגה לקבל את כל התנאים, ומפלה לעומתם את העצמאים. החוק מזמין שחיתות. אני בעד חוק שימנע ניגוד אינטרסים בטיפול ח"כים."

שבח וייס (מערך): בעד החוק.

וייס הוא פרופסור באוניברסיטת חי־פה. מייד עם כניסתו לכנסת יצא לחופ־שה ללא תשלום מן האוניברסיטה, אך לעיתים הוא מוזמן להרצאות ומקבל תשלום לפי הרצאה. הוא גם כותב מא־מרים בעיתונות ולעיתים מקבל גם עליהם תשלום קטן.

„אני נוטע להרצאות של המיפלגה ברכב שלי ומקבל רק החזר חלקי של הדלק מהמיפלגה. מאז שנעשיתי ח"כ אני מפסיד 50% מהכנסותי. הוצאתי שני ספרים מאז שאני חבר־כנסת ולא לקחתי אגורה אחת שכר־סופרים מה־מו"ל שלי."

אריאל ויינשטיין (ליכוד): נגד החוק.

ויינשטיין הוא שמאי מקרקעין מוס־מך ומשמיך לעסוק במיקצוע זה.

„אני נגד החוק טוטאלית, משום שה־חוק יגרום לכנסת מושחתת עד אימה.